

TÜRKİYE - TAYVAN

Yuvarlak Masa Toplantıları

“Yeni Dönem Türkiye - Tayvan Sosyo-Ekonomik İlişkileri:
Fırsatlar ve Riskler”

TAIWAN

駐土耳其代表處
Taipei Economic and Cultural
Mission in Ankara
roc-taiwan.org/tr_tr/

TÜRKİYE - TAYVAN YUVARLAK MASA TOPLANTILARI TURKEY - TAIWAN ROUNDTABLE MEETINGS

(STRATEJİK VİZYON BELGESİ)

TÜRKİYE - TAYVAN YUVARLAK MASA TOPLANTISI - 1

“Yeni Dönem Türkiye - Tayvan Sosyo-Ekonomik İlişkileri: Fırsatlar ve Riskler”

(21 Ekim 2016, Sura Hagia Sophia Otel - İstanbul)

Türkiye; 75 milyonluk nüfusu, gelişerek büyüyen ekonomisi ve Afro-Avrasya ana kıtası ortasındaki jeostratejik konumu ile öne çıkmaktadır. Avrupa, Karadeniz, Kafkaslar, Asya, Orta Doğu ve Afrika ülkeleri ile arasındaki tarihî, siyasi ve kültürel bağları, Birleşmiş Milletler başta olmak üzere uluslararası alanda yükselen aktivitesi, NATO, AGIT ve CICA gibi örgütlerin önemli üyelerinden olması ve son dönemde geliştirdiği aktif dış politikası ile küresel platformda önemi gittikçe artan bir aktör haline gelmiştir.

Tayvan ise 24 milyonluk nüfusuna karşılık 500 milyar Amerikan dolarını aşan GSMH’sı, 300 milyar doları aşan ihracatı, yıllık 40 milyar dolara yaklaşan cari işlemler fazlası ile dünyanın 25. büyük ekonomisi konumundadır. Tayvan ekonomisi, 50 yıldan daha fazla bir süredir uyguladığı liberal ekonomik politikalar sayesinde istikrarlı büyüme performansı ile dünyanın güçlü ekonomileri arasında yer almıştır. Yaşam standartlarının gelişme hızı, OECD üyesi diğer ülkelerin üzerindedir. Tayvan, küresel mali / ekonomik krizden de en az olumsuz etkilenen ülkelerden biri olmuştur. 1990 yılından itibaren imalat, telekomünikasyon, hava ve deniz taşımacılığı, finansal hizmetler ve medya alanlarında Tayvan’ı bölgesel bir merkez haline getirmeyi amaçlayan girişimlerde bulunulmuştur.

Tayvan, Dünya Ticaret Örgütü’ne üyelik doğrultusunda yaptığı çalışmaların neticesini almış ve 2002 yılında DTÖ’ye üye olmuştur. Bundan başka Tayvan, Asya Pasifik Ekonomik İşbirliği (APEC) teşkilatının ve Ekonomik Entegrasyon İçin Merkezi Amerika Bankası’nın bir üyesidir. 1970 yılında, Tayvan dış ticaretinin geliştirilmesi amacıyla kurulan TAITRA (Taiwan External Trade Development Council), hükümet ile sanayi ve ticaret birlikleri tarafından desteklenen ve kar amacı gütmeyen bir kuruluştur. Tayvan üretici ve işletmelerine uluslararası rekabet güçlerini arttırma ve dış pazarlarda karşılaşılan güçlükleri aşma konusunda destek sağlayan TAITRA’nın 44 tane yurtdışı ofisi bulunmaktadır. 2010 yılında Çin Halk Cumhuriyeti ile imzalanan Ekonomik İş Birliği Çerçeve Anlaşması (Economic Cooperation Framework Agreement (ECFA)’nın ardından Tayvan ile Yeni Zelanda arasında 2013 yılında bir serbest ticaret anlaşması imzalanmıştır. 1990 yılından bu yana, Çin’deki Tayvan kaynaklı yatırımların 100 milyar doları geçtiği düşünülmektedir. 2013 yılı itibarıyla Tayvan’ın yurtdışı yatırımlarının %70’inin Çin’de olduğu bildirilmiştir.

TÜRKİYE - TAYVAN YUVARLAK MASA TOPLANTILARI TURKEY - TAIWAN ROUNDTABLE MEETINGS

Türkiye ve Tayvan uluslararası alanda daha iyi bir konum kazanmak için, özellikle küresel alandaki siyasi, teknolojik ve ticari gelişmeleri göğüsleme bağlamında birbirine ihtiyaç duyan iki ülkedir. **Türkiye Tayvan ilişkileri** beklenen düzeye henüz kavuşmamış olsa da Taipei’de Türkiye’yi temsil eden Türk Ticaret Ofisi, Tayvan’ın temsili için de Ankara’da Taipei Ekonomi ve Kültür Misyonu çalışmalarını sürdürmektedir. İki ülke halkı arasında geleneksel bir dostluk bulunmaktadır.

Türkiye ve Tayvan, kurdukları diplomatik bağ ile yalnızca siyasi ilişkilerini değil ticari ilişkilerini de dostluk çerçevesinde yürütmeye başlamışlardır. Bilim, ticaret, ekonomi, kültür ve siyaset alanındaki işbirlikleri hızla gelişmiştir. Politikada ise Çin’in “Tek Çin Politikası”ni onaylayan Türk Hükümeti, Çin Halk Cumhuriyeti’ni tanımıştır. 1986 yılında Uzakdoğu Ticaret Hizmetleri Merkezi Temsilciliğini İstanbul’da, 1989 yılında Tayvan’ın en büyük şehri ve başkenti olan Taipei’de, Ekonomik ve Ticari İşbirliği Temsilciliğini ise Ankara’da hizmete açan Tayvan, Türk Hükümeti ile gerçekleştirdiği ticareti 300 milyon doların üzerine çıkarmayı başarmıştır.

1995 yılına kadar göreceli olarak dengeli bir biçimde ilerleyen Türkiye ile Tayvan arasındaki dış ticaret rakamları, 1995 sonrasında Türkiye aleyhine bir seyir izlemeye başlamıştır. Türkiye ile Tayvan arasındaki ticari ilişkiler, 1996 yılından bu yana ticaret hacmi açısından değerlendirildiğinde, zaman zaman inişler ve çıkışlar gösterse de genel olarak düzenli sayılabilecek bir gelişme göstermektedir. 1996 yılında 500 milyon, 2004 yılında 1,37 milyar Dolar olan ticaret hacmi 2010 yılında 2 milyar Dolar’a erişmiş, 2013 yılında 2,06 milyar Dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. Ticaret hacminde alınan bu mesafeye rağmen, Türkiye’nin karşılaştığı açık, 2013 yılı itibarıyla 1,83 milyar Dolardır.

Özellikle Çin Halk Cumhuriyeti ile Tayvan arasındaki sorunların çözüm sürecine girmesi ile birlikte Türkiye için Tayvan Çin’e açılmak için sıçrama tahtası özelliği kazanmış, iki ülke halkları arasındaki dostluk bağlarını, başta ticaret ve turizm olmak üzere her alanda yapılacak yeni iş birlikleriyle daha ileriye taşıma fırsatı doğmuştur. Tayvan Türkiye’yi ticari ilişkileri geliştirmeyi hedeflediği 10 ülke arasında görmekte, çok sayıda Tayvanlı işadımı Türkiye’yi ziyaret etmektedir. Türk iş adamlarının da Tayvan’daki fuarlara katılması önerilmektedir. Karşılıklı olarak vizelerin kaldırılması, doğrudan uçak seferlerin başlaması, diplomatik temsil kapasitesinin güçlendirilmesi ve serbest ticaret anlaşmaları imzalanması, karşılıklı doğrudan sermaye yatırımları önündeki engellerin kaldırılması ile mevcut ekonomik ve siyasi ilişkiler çok daha ileri boyutlara taşınabilecektir.

Soğuk Savaş’ın sona ermesiyle ivme kazanan küreselleşmeyle gelen temel eğilim, ülkelerin tek başlarına değil belirli bölgesel işbirlikleri ve “bölge - ötesi ortaklıklar” vasıtasıyla güçlenmesi yönündedir. Ülkeler artık ekonomik, siyasal, kültürel bakımdan diyalog ve işbirliğine dayalı açık bir yapıya doğru yönelmekte, uyum sağlayamayanlar ise ciddi istikrarsızlıklar yaşamaktadır. Bu çerçevede, Türkiye ile Tayvan arasında da uzun erimli “stratejik işbirliği” ilişkileri geliştirilmesinin gerekli olduğu açıktır. **Türkiye - Tayvan Yuvarlak Masa Toplantıları**; karşılıklı potansiyellerin ve mevcut işbirliğinin nasıl stratejik bir işbirliğine dönüştürülebileceğini ortaya çıkarmayı ve stratejik zemin kapasite inşasına katkıda bulunmayı hedeflemektedir.

TÜRKİYE - TAYVAN YUVARLAK MASA TOPLANTILARI TURKEY - TAIWAN ROUNDTABLE MEETINGS

Ülke Toplantıları ile; ilgili kuruluşların ve kurumların yakından tanınması, sivil toplum etkisinin artırılması, kalkınmaya sofistike katkı sağlanması, kaynakların ve çalışma alanlarının geliştirilmesine dair uzmanlık birikimlerinden faydalanılması, tanıtma faaliyetlerine katkı sağlanması, akademik işbirliği imkanlarının araştırılması ve tüm bu çalışmaların bütünlük içerisinde değerlendirilmesini sağlayacak stratejik bir yaklaşım geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

İki ülke de kritik öneme sahip uzun vadeli çıkarların sürdürülebilirliği açısından etkili bir stratejik işbirliği geliştirebilir. Bu noktada olaylara daha geniş bir jeopolitik bakış açısı ile bakma ihtiyacı vardır. Çok boyutlu şekillenen dünya güç sistematiği içinde Türkiye - Tayvan ilişkilerinin ideal bir noktaya taşınabilmesi için, yalnızca siyasi ve stratejik temelli değil, her parametrede karşılıklı derinlik oluşturacak bir yapıya doğru yönelmesi gerekir.

Karşılıklı düzenlenmesi planlanan **Türkiye - Tayvan Yuvarlak Masa Toplantılarının** amacı, sorun alanlarını ihmal etmeden yeni dönemde Türkiye - Tayvan ilişkilerindeki fırsatlar ve tamamlayıcılık ilişkisini stratejik bir bakış açısı ile Türkiye ve Tayvan kamuoyu nezdinde ortaya koymak ve kurumsal, entelektüel bir zemin inşa etmektir.

Ana Tema

“Yeni Dönem Türkiye - Tayvan Sosyo-Ekonomik İlişkileri: Fırsatlar ve Riskler”

Alt Temalar

Türkiye - Tayvan Ekonomik İlişkileri: Fırsatlar ve Güçlükler

Türkiye - Tayvan Serbest Ticaret Perspektifleri

Suriye İnsani Krizi ve Mülteciler Konusunda Tayvan ve Türkiye'nin İşbirliği Yapabileceği Konular

Tayvan'ın Orta Asya Pazarına Açılmasında Türkiye'nin Olası Katkısı